

Strømtæren

Nyheder fra DOF Storstrøm

Juni 2022

Sommeren er lige startet. Fuglesangen er så småt ved at stilne af, for næste generation er produceret. Det vælter med fugleunger i naturen. Midt i juni går efterårstrækket af vadefugle i gang, og Ederfuglehannerne kan allerede ses flyve forbi på vej til deres fældningspladser i Danmark.

Kommende arrangementer

Se [DOF Storstrøms hjemmeside](#).

Hvis du har indhold til kommende numre af nyhedsbrevet, kan du sende det til kontakt@dofstor.dk.

God fornøjelse med nyhedsbrevet.

De bedste fuglehilsner

Bo Kayser

Sjældne fugle på Møn

Af Leif Schack-Nielsen

De første uger af maj bød på en række sjældne fugle på Møn. Nogle blev set kortvarigt af få, fordi de kom trækkende eller fløj hurtigt bort, mens andre i perioder var til glæde for adskillige fuglekiggere. Her er nogle af de spændende iagttagelser:

Allerede den 5. maj dukkede den første sjældenhed op – en tredækker. I de seneste 20 år er der kun set syv tredækkere på Møn, de fleste i Busemarke Mose. Denne fugl befandt også i Busemarke Mose, og for god ordens skyld skal det bemærkes, at den blev set, uden at observatøren gik ind i den privatejede mose, hvortil der ikke er adgang.

Rovfugletrækket har været moderat, men ihærdige trækiagttagere var heldige den 15. maj, hvor en lille skrigeørn trak over Østmøn og blev set flere forskellige steder. Men endnu mere spektakulær var en ådselgrib over Jydelejet dagen efter. Den forsvandt mod vest og blev sidst set over Fanefjord. Så gik der et par dage, og den 19. maj fløj en aftenfalk forbi Jydelejet – foreløbig den eneste i år.

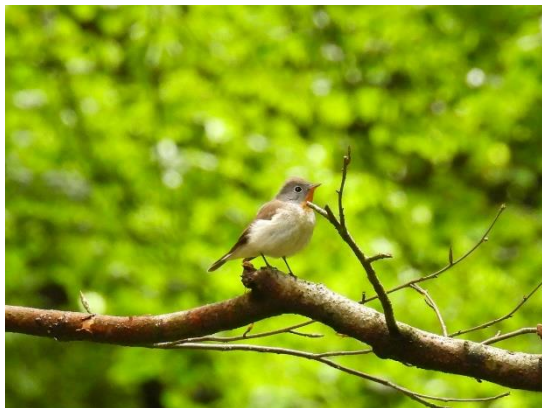
Sort Glente. Foto: Bo Kayser.

Strømstæren

Nyheder fra DOF Storstrøm

Sort glente har i år været noget mere almindelig rundt om i Danmark, og det har også smittet af på Møn, hvor der er blevet set nogle stykker.

Lille Fluesnapper i Klinteskoven. Foto: Bo Kayser.

Lille fluesnapper dukkede op med enkelte eksemplarer, men to syngende i Klinteskoven 14. til 21. maj gav flere mulighed for at blive fortrolig med den karakteristiske sang. De opholdt sig i præcis samme område som i 2021, så mon ikke der er tale om gamle kendinge? Det er ikke hvert år, man kan høre drosselrørsanger på Møn, men 21. til 22. maj "skrattede" en fugl fra rørskovens i Stege Sukkerfabriks jordbassin. Sangen var så kraftig, at den kunne høres på lang afstand.

Høgesanger voksen han. Foto: Bo Kayser.

Og så til noget mange har ventet på – høgesangeren er atter på Møn. Den 23. maj dukkede der en formentlig ung han op i et tornet krat nær Busene. Den kaldte ivrigt og sang ind imellem og blev også set 25. maj, hvor dette skrives. Det ville være fantastisk, hvis denne art vendte tilbage. Engang var der op til 26 par på Møn, men arten forsvandt efterhånden. Arten blev sidst set i 2013, og

da var det også nær Busene. Måske er der også hemmeligholdte fund af arten, men dette er historien, som den fremtræder gennem offentligt tilgængelige kilder.

Maj bød også på flere piroler, to hortulaner, en turteldue, en hvidnæbbet lom, en sort stork og en plettet rørvagtel. Så de første uger af maj har bestemt været tilfredsstillende, hvis man er interesseret i sjældne fugle.

[Sjældne fugle i DOFbasen i DOF Storstrøm den seneste måned!](#)

Det store fugletræk

Af Leif Schack-Nielsen

Trækkende traner

Trækket af traner kan svinge meget fra år til år. I år oplevede vi mindre og halvstore flokke, som begyndte at dukke op allerede i slutningen af februar. Trækket kulminerede den 21. marts, hvor der blandt andet blev set op mod 2.200 over Kulsbjerg på Sjælland. Denne dag var der hård sydøstlig vind, og den pressede trækket længere mod vest end normalt. Samme dag blev 1.700 traner set over Jættebrink på Møn, hvor så store tal er mere almindelige. Helt hen mod slutningen af april kom der mindre antal over DOF Storstrøm, og hermed var trækket stort set overstået.

Få et overblik over årets tranetræk i lokalafdelingen her

https://dofbasen.dk/search/result.php?design=table&soeg=soeg&periode=maanedaar&ar_first=2022&aar_second=2022&omraade=lokal&lokal=577&artdata=art&hiddenart=04330&obstype=observationer&species=alle&sortering=dato

Enorme mængder af bramgæs

Bramgæssene, som jo ses rastende i store flokke mange steder i Danmark, begyndte at trække mod nord og øst i slutningen af april. Den helt store trækdag for denne art blev 1. maj, hvor der blev set store flokke flere steder i DOF Storstrøm. Rekord den dag gik til Feddet, hvor ikke mindre end 21.100 trak forbi! Og så troede mange af os, at denne

dag ville stå som noget særligt. Men nej! Den 10. maj trak ikke mindre end 279.000 bramgæs i løbet af to en halv time mod øst hen over Gødstrup nordøst for Næstved. Også andre steder på Sjælland og i Skåne gav denne dag det helt store træk. Og dagen efter den 11. maj satte Feddet by rekord med 34.800. I skrivende stund midt i maj kommer der stadig pæne flokke trækkende forbi.

Vicky Knudsen på slap line!

Af Jytte Fuglsang Nissen

Lørdag den 30. april var Avnø Naturcenter rammen om et arrangement med ornitologen Vicky Knudsen. Vicky er en gudsbenådet og vidende fortæller, og hun fortalte og viste et væld af gode billeder i to timer.

Vicky Knudsen. Foto: Jytte Fuglsang Nissen.

Først fik vi millioner af års evolution kogt ned til en halv times tid. Her handlede det selvfølgelig om fuglenes forfædre dinosaurerne, og det var herligt at se, hvordan de ti børn blandt de 80 deltagere kunne dinosaurernes navne på latin. Kom bare an voksne!

Selvom Vicky er ornitolog, gjorde hun også plads til andre dyr og også til planter. Spændende og ukendte smådyr kom op på skærmen og fik en historie bundet i halen. Som Vicky påpegede, kan man ikke undgå at blive interesseret i, hvilke dyr fuglene æder. Og så fører det videre til, at man også lige må skaffe sig viden om de planter, som fødedyrene lever på. Det hele kæder sammen til et stort netværk af biodiversitet.

Og så måtte der selvfølgelig lige noget om biodiversitet til. Hvordan kan vi selv gøre noget for biodiversiteten i vores haver? Gode

og korte råd kom på banen på en måde, alle kunne forstå. For eksempel er der ikke noget, der hedder ukrudt. Alt har en berettigelse.

Efter en kort kaffepause fokuserede Vicky så på fugle og ornitologer – det var vel et foredrag i Dansk Ornitologisk Forening? Hun fortalte om, hvordan det føles at finde en ny fugleart for landet. Det indbefatter for nogens vedkommende en form for jublende krigsdans. Med sin sædvanlige form for humor sammenlignede Vicky denne krigsdans med videooptagelser af fugle, der laver lige så skøre bevægelser!

Vi fik også historien om, hvordan ens følelser har det, når man ankommer til et sted med en sjælden fugl, lige i det øjeblik fuglen flyver. Ren nedtur, eller det vi på moderne ornitologsprog kalder et DIP.

Vicky fortalte hele tiden levende, uhøjtideligt og med humor og selvironi. Samtidig var det utrolig lærerigt for både børn og voksne. Især var det dejligt at se de fremmødte børn - at se hvor interesserede de var, og hvor mange, der kunne svare på Vickys spørgsmål.

Sikke en eftermiddag....

Ingen vindmøller ved Natura 2000-område

Gæs, ænder og rovfugle skal have fred til at være syd for Nakskov Fjord i et Natura 2000-område. Det har Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevarerklagenævnet givet DOF Storstrøm medhold i, og de to klagenævne har dermed fejlet en tilladelse fra Lolland Kommune til opstilling af otte store vindmøller ganske tæt på Nakskov Fjord af bordet.

DOF Storstrøm var den ene af tre klagere over tilladelsen til at opføre de otte vindmøller kun 80 meter fra marker i Natura 2000-området Nakskov Fjord. Fra DOF Storstrøm anførte vi, at det måtte være i strid med Danmarks internationale forpligtelser i forhold til EU's Natura 2000-forskrifter, at kommunen og bygherren HOFOR (Hovedstadens Forsyning) ville begrænse risikoen for vindmøllekrab på gæs, ænder og

svaner ved at gøre den nærmeste del af Natura 2000-området uattraktivt for fuglene og ved at skræmme dem væk. Vi mener, at det er et besynderligt natursyn, at en kommune vil jage fugle væk, som kommunen lige modsat er forpligtet at gøre noget særligt for at beskytte, når de optræder som såkaldte udpegningsarter i Natura 2000-området. På samme måde anser vi det for uholdbart, at Lolland Kommune i forhold til Havørne skrev i sin tilladelse til vindmøllerne, at der var en risiko for at true bestanden, men at man så bare måtte håbe, at andre kommuner ville passe på ørnene. Alt det fik DOF Storstrøm medhold i hos de to klagenævn. Desuden fik de andre klagere, blandt andet Danmarks Naturfredningsforening, medhold i en del af deres klagepunkter.

Dige ved Bogø Inddæmningen ved Nakskov med gamle vindmøller.

Nogen stor sejr er det dog næppe. Tilladelsen til vindmøllerne er ganske vist bortfaldet, og de kan ikke bygges, hvilket naturligvis er godt for Natura 2000-området, men en række tilsvarende sejre over vindmølleprojekter i naturområder har fået vindmølleindustrien og kommunerne til at kræve et opgør med hensynene til naturområder, og det er til at forudse, at også energiproblemerne i forbindelse med krigen i Ukraine vil øge presset for at tilsidesætte regler om hensyn til blandt andet Natura 2000- og andre naturområder. I DOF/BirdLife Danmark kræver vi en ordentlig planlægning af, hvor der må opføres vindmøller – og hvor der til gengæld IKKE må. Vi er enige i, at vi har klima- og energiproblemer, der skal løses

med vedvarende ren energi, men det er en dårlig ide at gøre det uden også at vise hensyn til den biodiversitets- og naturkrise, vi har.

“Oversete” lokaliteter?

Af Leif Schack-Nielsen

Mon ikke der er nogle lokaliteter, hvor der måske er flere spændende fugle, end vi tror? Her og i de kommende nyhedsbreve kommer en række bud på mulige “oversete” lokaliteter.

Kramnitse Nor på Lolland

Kramnitse Nor ligger ud til Lollands sydkyst og med sin beliggenhed nær det europæiske kontinent, må lokaliteten kunne tiltrække en række sydligt udbredte arter. Men ud over en enkelt drosselrørsanger har det knebet indtil nu. De store rørskovsområder må kunne tiltrække andre rørskovsfugle som savisanger og hvorfor ikke også lille rørvagtel og plettet rørvagtel? Hvis man skal høre disse arter, kræver det, at man natlytter på lokaliteten. Men det er heller ikke svært på en stille aften, hvor man uden problemer kan gå i mørket på diget ud mod havet eller på vejen lige nedenfor diget.

Store rørskovsområder præger Kramnitse Nor. Om vinteren slås nogle af rørene. Foto: Leif Schack-Nielsen.

Det er også fra diget, at man burde kunne se en rødhovedet and eller en hvidøjet and, som ligger ude på vandfladerne, men indtil videre er de aldrig blevet set. Mens man bruger tid på at lede, er der gode chancer for at se skægmejser, som regelmæssigt ses i Kramnitse Nor – og så er dagen jo reddet af

Strømstæren

Nyheder fra DOF Storstrøm

denne charmerende lille art. Og så er Kramnitse Nor et af de bedste bud på en lokalitet, hvor blåhals for første gang kunne optræde som ynglefugl i DOF Storstrøm. Et tegn på ynglefugle kan være en syngende han. Hvis man skal høre syngende blåhals, er det en god idé at gå ud meget tidligt om morgenen eller først på aftenen, når det er blevet mørkt. Her er sangaktiviteten størst.

Det er muligt at parkere på den lille Kramnitse Havn (koordinater: N. 54.70766 E 11.25120), og herfra er det let at gå ad diget eller markvejen ud til pumpestationen. Så det er bare at gå i gang!

Nyt fra DOFbasen

Af Leif Schack-Nielsen

DOFbase-koordinator DOF Storstrøm

Før i tiden udgav alle lokalafdelinger med respekt for sig selv en årsrapport, men med fremkomsten af DOFbasen og "Fugleåret" fra DOF forsvandt mange af disse rapporter. Mange har sikkert lagt mærke til, at René Christensen har genoplivet denne tradition og er begyndt at lave årsrapporter for Lolland-Falster. Alle data i rapporterne stammer fra DOFbasen.

Det er rigtig dejligt, at DOFbasens data på denne måde bliver samlet og bearbejdet. Lige så dejligt er det, at vi herved bliver opmærksomme på u hensigtsmæssige lokalitetsopdelinger i DOFbasen. Mange steder har man ikke kunnet forestille sig, hvad der ville være den bedste opdeling, og man skal også tænke på, at en stor del af lokaliteterne blev fastlagt for snart 20 år siden, og at man dengang ikke havde den samme erfaring som nu.

I DOF Storstrøms område er der nu sket væsentlige ændringer i lokaliteterne langs det sydøstlige Falsters kyst og i Nakskov Fjord. Begge steder er der kommet flere lokaliteter til. På Falster skulle det gerne give en mere præcis viden om udbredelsen af Sortstrubet Bynkefugl. I Nakskov Fjord er der nu en lokalitetsstruktur, som lægger sig tæt op ad Statens NOVANA-lokaliteter, hvor man laver systematiserede optællinger. Det vil

sige, at fjorden er blevet opdelt i en række dellokaliteter, så vi kan få et bedre indblik i fuglenes fordeling.

DOFbasens kystlokaliteter på Sydøstfalster omfatter ikke blot sandstranden og klitterne, men også det bagved liggende græsklædte Falsterske Dige, hvor der nu er blevet anlagt en god sti på digekronen. Foto: Leif Schack-Nielsen.

Man kan let se lokaliteternes omfang ved at gå ind på DOFbasen på computeren. Klik på den blå tekst under Danmarkskortet på basens forside og søg f.eks. på lokaliteten "Nakskov Fjord midt" og tryk derpå på "Se alle lokaliteter i kortudsnit". Man kan også se lokaliteterne på DOFbasens app på telefonen, når man står på lokaliteten. Her vælger man "Kort".

Hvis man vil søge på, hvad der samlet er set i Nakskov Fjord, kan dette også lade sig gøre, idet der er oprettet et "større område" med navnet "Nakskov Fjord" i DOFbasens søgefelter.

Strømstæren

Nyheder fra DOF Storstrøm

Referat fra bestyrelsesmøde 1. juni 2022

Vi holdt møde hos Bo Kayser den 1. juni 2022.

Deltagere: Jytte Fuglsang Nissen (JFN), Stig Jürgensen (SJ), René Christensen (RC), Steen Knarberg og Bo Kayser (BK, referent).

Afbud: Jan Blichert-Hansen (JBH), Flemming Pagh Jensen (FPJ), Bente Larsen (BL), Birgitte Norby (BN) og Finn Jensen (FJ).

Næste bestyrelsesmøde: 7. september 2022 klokken 19-21 hos BK.

Mødeindhold

Der var ikke det store på programmet. Vi talte lidt om indholdet i nyhedsbrevet og om nogle naturpolitiske sager om placering af vindmøller og solcelleanlæg i/ved Natura2000 områder.

Fejring af lokalafdelingens 50-års jubilæum i 2023

RC foreslog, at vi fejrede året ved at holde nogle særlige ture for medlemmerne, fx sejltur med Anemonen på Maribosøerne og med postbådet fra Nakskov rundt i Nakskov Fjord til Albuen med evt. overnatning. JFN foreslog tilsvarende sejltur langs Møns Klint.

Vi aftalte på bestyrelsesmødet i september at lægge os fast på, hvilke jubilæumsaktiviteter vi vil gennemføre, og hvem som vil stå for dem.

JFN havde lavet halsårsregnskab for DOF Storstrøm og for Gedser Fuglestation. Det går godt og følger omtrent budgettet.

Alle ønskes en god sommer.